

oddanih na Lenina več strelav, ki so ga lahko ranili. Ljudski komisar za notranje zadeve Urickij je bil umorjen. Atentatorji so bili aretirani.

K. B. Moskva, 30. avgusta. Dve dami, pripadnici socijalno-revolucijonarne stranke, sta trikrat ustrelili na Lenina. Dva strela sta ga zadela v prsi in pljuča. Leninovo stanje je resno, ker se je kri vliha v bronhije. V Kremel so bili poklicani prvi specialisti. Lenin je živ atentata.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Iz Slovenske Bistrice se nam poroča: Ker se bojijo, da bi jim oblastva prepovedala javne politične shode, jih prirejajo jugoslovanski hujskači sedaj pod zaščito „slovenskih koncertov“, ki izzvenijo vsikdar v protiaustrijske, nemškosovražne manifestacije. Z vso vnamo vrgli so se iz tega nagiba na Slovensko Bistrico, in prirejajo tamkaj svoje „koncerte“, pri katerih sodelujejo vedno nove politične moči in vsodbujajo tamošnje prebivalstvo do političnih izgrediv. Mi bi ne bili nasprotni, če bi se ti ljudje hoteli le zabavati, ker mi to tudi radi storimo, da si duh otožnosti tega težkega časa malo razvedrmo in olajšamo. Toda, kar se tiče nacionalnih izzivajočih zastav, že vemo, kam iste stremijo. Pri zadnjem juljskem „koncertu“, o katerem smo itak poročali, je tudi kar mrgolelo teh izzivajočih trobojnic. Ker Bistričani to tako hladnokrvno dopuščajo, ni se torej čuditi, če pridrvi ena takšna hujskajoča druhal sedaj vsak mesec v naše mesto. Pozdravni nagovor na vsilneže govoril je znan dr. Reissmann, pri katerem ni manjkalo tudi napadov na vse, kar je nemškega. Pesmi, kiso jih prepevali, zvenele so vse v jugoslovanskem, torej protiaustrijskem tonu. Ko so zvečer vzeli celjski pevci slovo, zadonela je vpricho policije znana hujskajoča pesem „Hej Slovani!“ Potem se je prepevalo in tulilo po ulicah, da je kar odmevalo. Na kolodvoru pa hujskajoči pozdravi niso imeli ne konca ne kraja. Tukaj se je zrcalila zopet jugoslovanska omika. In to se dogaja vse pod nadzorstvom bistriškega občinskega zastopa. Dolžnost župana bi pa bila, da bi bil prepovedal nele samo demonstracijski pohod, marveč tudi nacionalno razstavo trobojnic in hujskajočo petje. Če nam ne pomagajo proti temu javna, v to poklicano oblastva, se bomo končno morali proti temu na ta način sami braniti, kajti naveličali smo se že tega brezkončnega nacionalnega izzivanja in žaljenja mirnih meščanov druge narodnosti. Ali je že kdo kedaj videl pri naših zabavnih prireditvah slična razgrajanja, ki spadajo v deželo divjakov? Nikdar ne! Če smo se hoteli zabavati, zabavali smo se mirno, brez da bi razgrajali ali kalili mir našim sosedom in delali javne skandale. Skrajni čas bi bil, da bi se v tem oziru tudi okrajni glavar malo vzdramil in razsodil, kdo ima pravter v bodoče take protiaustrijske „veselice“ razvpitih Jugoslovancov prepovedal, kakor ni dovolil tudi nam držati zborovanja, v katerem bi se šlo le za zgolj avstrijsko pravo in misel. Taka je torej zahvala za doprinesene žrtve na oltarju domovine! Imamo še hvala Bogu toliko moči, da si bomo znali našo pravico in vpliv uveljaviti. Meščani Slovenske Bistrice! Združimo se torej in nastopajmo v bodočnosti složni v boju protijugoslovanskim, državo razjedajočim elementom in podaljševalcem vojnega gorja.

Začetek šole in njeni dobri cilji. Ker se kmalu zopet prične čas šolskega leta, pošljite vaše otroke v mesta v nemške šole in izobrazite jih tudi v nemškem jeziku, da bodo imeli enkrat boljše bodočnost. Ne verujte v tem oziru jezuitovskim jugoslovanskim farizejem, ki vas od tega odsvetujejo in vam celo žugajo ter vas hočejo

odtujiti od vsega, kar je nemškega. Ti hinavci bi radi bili, da bi ostala vaša deca nevedna, da bi se ne izobrazila v tem in onem, da bi potem, ko v svoji nevednosti in neizobraženosti enkrat doraste, lahko z njo ravnali, kakor bi hoteli. To se pa ne sme več zgoditi. Zakaj so se pa učili nemščino oni, ki vas zapeljujejo? Zakaj govori nemški hujskajoči duhovnik, advokat in učitelj, kadar te, dragi kmet, hoče slepiti? Zakaj ne privoščiti tudi tebi tega uka? Zato, ker hoče ostati na krmilu, ker hoče s teboj ravnati, kakor ravnajo njemu ugodi. Pokažite jim torej, da se jim ne vdate več, da ne potrebujete zapeljivcev in hinavcev, ki vas vodijo po krivih potih. Pokažite jim, da hočete postati samostojni ne samo v mislih, ampak tudi v dejanju. Da pa do tega pridete pošljite vaše otroke v mesta v nemške šole, izobrazite jih v vsem potrebnem in oni vam bodo za to hvaležni. Dandanes ne živimo več v starih dobrih časih in mnogo je potrebno, da se dovede vsakega posameznika do gospodarskega blagra. Da se pa to doseže, je neobhodno potrebno, da znajo vaši otroci tudi nemški. Vaši voditelji vedno javkajo, da jim vlada ne da dovolj šol. Za božjo voljo, kaj pa jim pomagajo velike palače, če se v njih nič ne naučijo. Saj jih imajo dovolj povsod. Kako prednost uživa danes tisti, ki zna nemški, to nam jasno dokazuje ta vojna. S kako radostjo in hvaležnostjo pravijo vsi, ja, da bi jaz nemški ne znal, potem bi meni prav slaba predla. In tako se ni samo eden izustil, to priznanje je obče. Zato pa se ne ozirajte na desno in levo, ampak korakajte po ravni poti do vašega blagostanja, ki ga najdete v izobrazbi nemškega jezika vaših otrok. Ne zamudite torej trenutka, izobrazite vaše otroke v nemščini in pošljite jih v nemške šole!

Zgradba sirotišnice in vzgojevališča v Ptuj. Kakor smo pred tedni že poročali, zgradi se v Ptuj sirotišnica in vzgojevališče za 500 otrok padlih vojnih vjetnikov iz političnega okraja in mesta Ptuj. Da se pa pospeši ta blagodejen projekt, je naša sveta dolžnost, prispevati po naših močeh, da se temu nad vse človekoljubnemu in patrijotičnemu namenu dostojanski ustreže, ker otroci za našo domovino padlih vojnikov so naši otroci. Več iz oglasa v našem listu.

Vrnitev ruskih vjetnikov. Samoobsebi je umevno, da se morajo naši domačini enkrat v polnem številu iz vjetništva vrniti. Tega ne zanikamo. Ampak, da se nam sedaj kar hipoma vse Ruse pobere, brez da bi se mislilo za nadomestitev, to nam pa ne ugaja. Pobrli so nam domačine, sedaj nam pa še vzamejo te in mi se vprašamo, kdo nam pa bode delal? Naj nam jih vendar nadomestijo z Italijani. V katerem evangelijski je neki zapisano, da naj Italijani po taborih brez dela lenuhajo, medtem ko stoje naša polja zapuščena in delavnice prazne in brez delavcev? Kako bomo vladnim zahtevam ustregli, če nimamo delavskih moči? Na takšen način bode vzdržanje težko. Merodajne vojaške oblasti pa prosimo, naj naše stališče vendar enkrat v poštev vzamejo in poskrbijo, da dobimo od ene ali druge strani kakor najhitreje nadomestek za odvzete nam Ruse, da gospodarski popolnoma ne propademo.

Vojna razstava ces. in kr. 87. infanterijskega regimenta. Vojni album našega domačega infanterijskega regimenta bo v začetku jeseni razstavil vojne spominke vsake vrste. Za kolikor mogoče bogato in dostojno prireditve prosimo uredništvo vojnega albuma tem potom, da mu slavno občinstvo posodi razne, v zasebni lasti nahajajoče se predmete kakor orožje, slike, fotografije, dopise, posebnost pisma vredne vsebine, kratko vse spominke, ki so kakorkoli v zvezi z regimenta usodo v tej svetovni vojni. Predmeti, ki bi jih slavno občinstvo prepustilo na razstavo, naj se izročijo „Uredništvu vojnega albuma“, Celje, Burggasse, soba št. 44, kjer se po koncani razstavi vrnejo. Ker je čisti dobiček namenjen vdovam in sirotam regimenta, nadeja se uredništvo, da bo občinstvo mesta, okolice in vsega dopolnilnega okraja kolikor mogoče prispevalo in sodelovalo.

Svinjski sejmi vršijo se od zdaj naprej redno vsako sredo. Zadnji sejem je bil prav dobro obiskan. Vdeležilo se ga je mnogo prodajalcev in kupcev.

Koroške vesti.

Iz Koroškega se nam poroča: Kakor štajerski Slovenci, tako uvidimo tudi mi cesarju in domovini zvesti koroški Slovenci v perfidni gonji Korošca državi in cesarju nevarno stremljenje in se zjedimo v vsem, kar so štajerski Slovenci napram temu v zadnji številki izražali. Tudi mi delavni in zvesti Korošci hočemo živeti z našim nemškim sosedom v miru in slogi in pošljati našo deca v nemške šole, da ji zasigurimo blagostan bodočnosti. Kaj je sicer dapes taisti, ki ne zna niti zlogice nemškega? Nikamor se ne more podati. To uvidimo tudi mi slovenski Korošci in zato se ne moramo zvezati in pajdšiti s Hrvati in kraljemorskimi Srbi. V zanjke propada bi nas radi spravili ti brezvestni hudodelci in jugoslovanski veleizdajalci. Ne vdamo se jim in glasno kličemo, da bode odmevalo daleč po zvesto-avstrijskih koroških gorah: živeti hočemo v nerazdeljivi Koroški, neovirani od vsake strupene gonje in tesno zvezani z našim zgodovinskim sosedom se hočemo posvetiti delu blagostanja za domovino in cesarja. Vse drugo pa zavračamo z resno odločnostjo, Korošec in Jeglič pa naj se podata, kamor že dolgo spadata, v brezdnno izkažene Srbije. — Živili torej nerazdeljiva Koroška in Štajerska, živela slavna Avstrija!

Razno.

Oklic glede oddaje živil.

Žetev je spravljena, mlačva se je začela. Po tednih pomanjkanja bi zopet mogli vsi Avstriji dobiti toliko kruha in moke, kolikor pripade po pravici iz donosa zemlje na posameznika. Toda sebičnost in brezobzirna lakomnost začenjajo pridelke raznašati in ogrožajo s tem zasigurno razdelitev vojne racije (obroka). Ljudje, ki hočejo doseči odušni dobiček ali zasledujejo sebične interese, hodijo pri kmetih, oškodujejo na neodgovoren način polja in nadlegujejo kmetovalce, da bi poljske sadove dobili v neopravičeno posest. Kar le morejo dobiti, se porabi neprimerno in potratno. Malo število jih povzije, kar gre drugim po pravici. Kdor pa v resnici pomanjkanje trpi in more počelo shajati z malo denarja, kdor služi svoje ure pri pridnem dnevnem delu, kdor ne hlepi po tem, da bi se obogatel, ta je v nevarnosti, da mu sebičnost in oderuštvo vzameta njegovo pravico do kruha.

Vzajemno preponjanje se je začelo, da bi se vsi pošteni kmetovalci odvrnili od izpolnjevanja dolžnosti. Mnogi so padli skušnjava čez mernega dobička in mestno prebivalstvo gleda z ogorčenjen, da si pohlepnost marsikaterega poljedelca ne upa zahtevati samo predmetov vsakdanje potrebe, ampak vse, celo igrače in razkošje in celo zlato zakonskega prstana, da izrablja silo in stisko.

To nezagovorno početje se maščuje na kmečkem kakor tudi na mestnem prebivalstvu. Večina meščanov je zaradi koristi nekaterih brezobzirnežev izpostavljena najhujšemu pomanjkanju, kmečkemu stanu pa proti morda tudi v največjo škodo onih, ki svoje oddajne dolžnosti ne izpolnijo pošteno, ako ne oddajo predpisanih množin, sovražna nadloga revizicij.

Raznašanju pridelkov se bo državna oblast z vso močjo ustavljala. Lakomnost in krivica se mora zatirati pri kupcih kakor pri prodajalcih. Zakonu se mora pridobiti spoštovanje in veljava. Poljedelcu se mora zagotoviti mir pri njegovem dragocenem delu, on se naj ne izpostavlja vsled ponudb vsiljivih tihotapskih kupčevalcev najtršim kaznim, meščanu pa naj bo brez zapravljanja njegovih moči in njegovega delavnega časa dobiti po pravičnih cenah najzavnejša živila.

Vlada je trdno sklenila brezpogojno ponovitev težav, pod katerimi je trpela preskrba

prebivalstva v preteklen gospodarskem letu. Ona bo zatorej z vsemi sredstvi skušala zabraniti vsako prodajo zemeljskih pridelkov, ki so v državni upravi, zlasti krušnih sadov neopravičeni. Oblastvo je naročeno, da vsakega, ki neopravičeno prodaja zemeljske pridelke, posebno pa žito in moko, in vsakega, ki ta živila neopravičeno pridobiva, kratkomalo najstrožje kaznujejo. Zaporna kazen se bo nalagala v najvišji dopustni izmeri zoper kupca in prodajalca in poleg tega najvišja dopustna denarna kazen. Pri tem se ne bo oziralo na stan in dostojanstvo. Kar se žita ali moke kakorkoli nosi ali prevaža, zapade neprizanesno in sicer tudi v najmanjših množinah zasegi. Ravnotako se izreče, da zapade izkupilo in sicer denar kakor tudi menjalno blago. Za strogo nadzorovanje prometa z živili je vse vknjenjeno, za najhitrejšo prejemanje raznašanih zalog in za izsledovanje prodajalcev je bila organizirana posebna služba.

Zakon se mora porabljati v polni ostrogi, da se odpravi protipravno in oderuško početje, kajti le popolna pridobitev in pravična razdelitev domačega krušnega sadu nas obvaruje najhujše stiske, ohrani notranji mir države in nas približa miru.

C. kr. minister in vodja urada za ljudsko prehrano:

Paul I. r.

Dunaj, 23. avgusta 1918.

Draginja doklade učiteljem. Dunaj, 31. avgusta. „Wiener Zeitung“ objavlja odredbo s 26. avgusta t. l., s katero se urejajo draginjske doklade učiteljem javnih ljudskih in meščanskih šol. Draginjske doklade bodo znašale 979—4932 kron.

Izvoz cigaret in smodk v Avstrijo. Dunaj, 31. avgusta. Dunajsko časopisje poroča iz Amsterdam: Na Nizozemskem je že pripravljenih za izvoz v osrednje države 3,000,000 cigaret in 3,000,000 smodk.

Cene za vžigalice zvišane. Dunajski listi, ki so o podražanju raznih tovarniških izdelkov precej dobro poučeni, poročajo, da je zveza tovarnarjev za izdelovanje vžigalic sklenila, da vnovič zviša cene za vžigalice in sicer bo stala škatljica 10 v. Sedaj si prav lahko razložimo, kaj je temu bil vzrok, da že več mesecev ni dobiti vžigalic. Tovarnarji in razni veletrgovci so si nakupili velike zaloge vžigalic, katere bodo prodajali sedaj, ko so zvišane cene. Ni dvomiti, da bo sedaj naenkrat zadosti vžigalic!

Vrednost avstrijske krone je začela zopet padati napram tujemu denarju. Na devizni centrali na Dunaju se je notiral: nizozemski goldinar 517-50, berlinska marka 167-20, švedska krona 355-50, bukaški lev 110-50 in bolgarski lev 127-50 K. — Dne 12. avgusta je na dunajsem trgu poskočila cena nemške marke, za katero smo plačali pred vojno 1 K 17 vin. do 1 K 19 vin., na 1 K 65 v. Švicarski frank je stal 2 K 50 vin., to je frank, za katerega smo plačali pred štirimi leti 95 vinarjev. V Berlinu dobimo sedaj za krono 50 pfenigov, v mirnem času 85. V Curihu nam dajo za avstrijsko krono 38 centimov, pred vojno 1 K 5 vin. Vzrok take vrednostne izgube tiči v preveliki množini papirnatega denarja, katerega posledica je tudi neznosna draginja.

Gospodarske stvari.

Jesenska in pomladna krma.

Da se izrabijo strnišča in se nadomesti krma takoj po žetvi za jesen, pa tudi, da se pripravi za prihodnjo pomlad rane zelene klaje, se priporoča, da se nasejejo strniščni plodi, ker dajo najcenejše krmo, ki si jo kmetovalec more preskrbeti. Pridelovanje takšne krme se spoji tem lažje s strniščnim oranjem, ker za to pripravne rastline ne trebajo globokega oranja. Zemljišče na katerem naj rastejo strniščni plodi, pa seveda ne sme imeti preveč plevela, niti ne sme biti preslabo. Za dobro rast strniščnih plodov je tudi treba, da se njiva takoj po spravi žita zorje, prevlači, poseje, zopet lahko povlači in pri lahki zemlji tudi dobro povlači.

Kot izvrstna krma rastlin za strnišča se zlasti priporoča mali in veliki krmni adresej. Uspeva za vsakim plodom v sveži, humozni, pa tudi v lahki, ilovna-

to pešeni zemlji; raste celo v suhi pešeni zemlji. Raste prav naglo in ne rabi dosti gnoj, zahteva pa dobro zrahljano in čisto zemljo. Da je za določeno dobo vedno svežega adreseja, se seje v naslednjih dveh do treh tednov. Poseje se najboljši z roko, povlači se z lahko brano in, da enakomerno vzhaja, se dobro povlači. Ta rastlina je prav dobra zelena krma, ki zelo ugodno upliva na mlečnost molzljivih krav. Semena je treba od malega adreseja 19 do 24 kilogramov in od velikega adreseja 20 do 30 kilogramov za hektar.

Hitro rastoča rastlina za zeleno krmo je tudi bela gorčica. Tudi ta uspeva skoraj v vsaki zemlji, zlasti pa v lažji ilovnati zemlji, pa tudi v apneni in laporasti zemlji. Celu v lahki zemlji da ta rastlina precej zelene krme. Gorčica se naseje lahko sama ali pomešana z drugimi krmnimi rastlinami. Pokošena ob začetku cvetja, je dobra krma za dojne krave in popravi kakovost surovega masla, ker mu da lepo rumeno barvo. Gorčica se poseje z roko in sicer 20 kilogramov na hektar. Seme se samo lahko podvlači.

Kot strniščni plod se uvažuje tudi ajda, ki tudi ne zahteva dobre zemlje. Z krmo posejana je ajda radi nagle rasti izvrsten strniščni plod. Pri setvi z roko je treba za hektar 70 do 100 kilogramov semena. Poseje se na povlačeno zemljo, na kar se seme podvlači, a povlači se pa ne sme. Ajda z graščico da tudi prav dobro mešano krmo, pa tudi ajda z belo gorčico. V tem slučaju se vzame 75 kilogramov ajde in 12½ kilograma bele gorčice na hektar. Tudi ta mešana krma dobro upliva na mlečnost molzljivih krav.

Tudi jara rž, ki uspeva v vsaki zemlji, da pri rani setvi v jeseni dobro košnja ali pašo in v prihodnjem poletju dober pridelek zrnja in slame. Treba je le tri četrtine semena navadne rži. Setev se tako hitro razvija, da se že lahko po šestih tednih počne s krm-ljenjem. Mešanica grašice, grada, pelušek in bobza z ov-som in gorčico da tudi izvrstno zeleno krmo, ako se rano poseje.

Za rano zeleno krmo v sledeči pomladi je zlasti pripravna laška detelja (inkarnatka), katera da včasih še pozno v jeseni dobro krmo, ako se hitro po žetvi poseje in spomladi se pa lahko tako rano pokosi, da se še lahko naseje ječmen, oves i. t. d. Njena naseitev je zelo priprosta: strnišče se zorje in seme se z lahko brano povlači ali se povlači. Tudi se lahko primeša na hektar dva ali tri kilograme strniščne repe. Na ta način dobimo dvoje pridelkov ali v najslabšem slučaju vsaj eden donos, marveč v jeseni repo ali spomladi deteljo. Semena se rabi za hektar 30 do 35 kilogramov.

Rano zeleno krmo v spomladi da tudi grašica; celu v jeseni je včasih dobra košnja, ali vsaj paša. Posebno je priporočljivo sejati graščico pomešano z laško deteljo in jaro ržo, ker se grašica ovija na rž in se na način zviša pridelek. Za hektar se rabi 12 kilogramov rži. Ako je grašica samo z rajo ržjo zmešana, je to izborna in zgodnja krma. Vsekako se pa mora zarano nasejati, najkasneje začetkom septembra, da se rž še pred zimo dobro vkorenini in ob enem graščico proti mrazu ščiti. Rž pa ne sme biti pregosta, ker potrebuje grašica mnogo zraka in solca. Ako se zmes že julija poseje, da že v jeseni dobro pašo. Že maja se dobi zelena krma; pokošene rastline poženejo takoj zopet in še zorijo. Vzame se približno 60 kilogramov grašice in 60 kilogramov rži za hektar. Najboljše je to mešanico požeti še pred cvetom, ker je v tej dobi najokusnejša zelena krma in tudi zelo redilna.

Druge primerne zimske zmesi, ki dajo rano spomladi dobro zeleno krmo, so in sicer za hektar 160 kilogramov rži in 4 kilograme ogrščice ali 150 kilogramov rži in 50 kilogramov zimskega graha.

Da pa zimska mešanica dobro raste, je dobro pred setvo pognojiti zemljišče vsaj z malo množino Tomasove moke ali kajnita in glavni pogoj za bujno rast vseh imenovanih krmnih rastlin pa je: »Sej o pravem času!«

Strokovni učitelj H. Köni-g.

Listnica uredništva in upravnštva.

Kozje, Štajersko. Natančno zgodovino 87. inf. regimenta dobite le pri poveljstvu regimenta. — „Ušč“. Dragi prijatelj, takoršne razmere dogajajo se danes povsod in to iz vzroka, ker je avstrijska gospodarska organizacija na celem črti izpodreklja. S pozdravom!

Loterijske številke.

Gradec, 28. avgusta 1918: 8, 38, 24, 78, 70.
Dunaj, 24. avgusta 1918: 53, 31, 39, 32, 65.
Trst, 4. septembra 1918: 78, 35, 76, 31, 8.
Linc, 31. avgusta 1918: 19, 68, 56, 23, 66.

I nadviničar

in 3 viničarji se potrebujejo pri graščini Dornovi, pošta Možganjci p. Ptuj. Zaradi službene pogodbe se natančno izve pri graščinskem oskrbništvu na Dornovi.

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to tako pozno odredilo in — zakaj še se ne pre-pove drugih sličnih listov.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam, da sem prejel dovoljenje za nakup sadja, zelenjave in poljskih pridelkov v občini sicer za celi ptujski okraj ter se nadejam, da me bode slavno občinstvo s svojimi dobavami blagohotno podpiralo, nakar ga zagotovim splošne zadovoljnosti.

Jakob Simonič
trgovec, Sv. Urban p. Ptuj.

Naznanilo

Podpisani naznanjam, da sem prejel dovoljenje za nakup sadja, zelenjave in poljskih pridelkov v občini sicer za celi ormoški okraj ter se nadejam, da me bode slavno občinstvo s svojimi dobavami blagohotno podpiralo, nakar ga zagotovim splošne zadovoljnosti.

HANS ROSMARIN

trgovec v Ormožu.

Dekla

Viničar

pridna, zvesta in delavna, katera se zastopi na poljskem delu, se sprejme v dobro službo pri gosp.

Leop. Slawitsch

trgovec, Ptuj.

z večimi delavskimi močmi, kateri se razume pri ameriškanskih gorcih, se sprejme pod dobrimi pogoji pri J. Belina, trgovca, pošta Podlehnik, Štajersko.